

سبک پردازش اطلاعات و مدیریت سود: آزمون نظریه خودشناختی - تجربی

سارا کریم پورامشلی

دانشجوی دکتری حسابداری، واحد نور، دانشگاه آزاد اسلامی، مازندران، ایران

بهمن بنی مهد

دانشیار گروه حسابداری، واحد کرج، دانشگاه آزاداسلامی، کرج، ایران (نویسنده مسئول)

جواد رضانی

استادیار گروه حسابداری، واحد قائم شهر، دانشگاه آزاداسلامی، مازندران، ایران

مهدی خلیل پور

استادیار گروه حسابداری، واحد نور، دانشگاه آزاداسلامی، مازندران، ایران

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۷/۰۱ تاریخ پذیرش: ۹۸/۱۰/۲۸

چکیده

هدف این پژوهش مطالعه و بررسی اثر سبک پردازش اطلاعات خردگرا و تجربه گرا بر مدیریت سود فرصت طلبانه و کارا بر اساس نظریه خودشناختی تجربی می باشد. برای این منظور، نمونه ای شامل ۲۵۰ نفر از حسابداران و مدیران مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار انتخاب شدند. مبانی نظری پژوهش از طریق مطالعات کتابخانه ای و داده های تحقیق نیز از طریق پرسش نامه جمع آوری شده است. آزمون فرضیه های تحقیق نیز بر اساس معادلات ساختاری انجام گردیده است. نتایج پژوهش نشان می دهد که بین سبک پردازش اطلاعات خردگرا با مدیریت سود فرصت طلبانه رابطه منفی، و بین سبک پردازش اطلاعات تجربه گرا با مدیریت سود فرصت طلبانه رابطه مثبت وجود دارد. هم چنین شواهد این پژوهش بیانگر آن است که بین هر دو نوع سبک پردازش اطلاعات و مدیریت سود کارا رابطه مثبت وجود دارد.

واژه های کلیدی: سبک پردازش اطلاعات خردگرا، سبک پردازش اطلاعات تجربه گرا، مدیریت سود کارا، مدیریت سود فرصت طلبانه، نظریه خودشناختی - تجربی.

۱- مقدمه

عنوان یکی از تفاوت‌های فردی بر رویکردهای مدیریت سود فرصت‌طلبانه و کارا به عنوان تصمیمات مهم مالی و حسابداری است. شناخت از این موضوع می‌تواند، به خوانندگان این مقاله کمک کند تا درک بهتری از روابط میان سبک‌های پردازش اطلاعات و نقش آن‌ها در رفتارهای غیر اخلاقی نظیر مدیریت سود داشته باشند. بر این اساس، انتظار می‌رود این مقاله بتواند در راستای اهداف تحقیق، ارزش افزوده علمی لازم را برای تحقیقات رفتاری در حوزه مدیریت سود برای دانشجویان، پژوهشگران و سیاست‌گذاران در حوزه حسابداری به شرح زیر فراهم آورد:

اول آن که نتایج این پژوهش موجب بسط مبانی نظری تحقیقات رفتاری در حوزه گزارشگری مالی می‌شود. دوم آن که شواهد این پژوهش می‌تواند اطلاعات سودمندی درباره تاثیر سبک‌های پردازش اطلاعات در تمایل به مدیریت سود به سیاست‌گذاران و قانون‌گذاران حوزه بازار سرمایه قرار داده و به آن‌ها نشان دهد که بیش‌نمایی سود تنها متأثر از عوامل مالی و حسابداری نیست؛ بلکه متغیرهای رفتاری و روانشناختی نیز به اندازه متغیرهای مالی در بیش‌نمایی سود نقش دارند. سرانجام این مقاله می‌تواند پیشنهادهایی را برای پژوهش‌های آتی در اختیار دانشجویان و پژوهشگران حسابداری قرار دهد. ادامه مقاله به مبانی نظری، روش‌شناسی، یافته‌های تحقیق و نتیجه‌گیری اختصاص دارد.

۲- مبانی نظری و پیشینه پژوهش

۱-۲ نظریه خودشناسی - تجربی

آلپورت^۳ مفهوم سبک^۴ را در سال ۱۹۳۷ وارد روانشناسی کرد. آلپورت معتقد است که بر مبنای سبک‌های زندگی افراد می‌توان نوع شخصیت و رفتار آن‌ها را تشخیص داد. مطالعات انجام شده در زمینه روانشناسی شناخت نشان می‌دهد افراد در زمینه مسائل شناختی دارای تفاوت‌های فردی مهمی هستند. تفاوت سبک‌های شناختی را می‌توان از جمله این تفاوت‌ها دانست. سبک‌های پردازش اطلاعات، معمولاً به عنوان گرایش به استفاده از روش‌های خردگرا^۵ و تجربی^۶ شناخته می‌شوند (دان و پرات^۷، ۲۰۰۷). نظریه‌های تفکر خردگرا و تجربی، بر مفهوم پردازش دوگانه^۸ تکیه دارند و این دو سبک پردازش را دو سیستم موازی و تعاملی تفکر در نظر می‌گیرند (اپستین و همکاران^۹، ۱۹۹۶؛ بارنز و دی‌زوربلا^{۱۰}، ۱۹۹۹؛ سوان و همکاران^{۱۱}، ۲۰۱۵). مفهوم پردازش دوگانه اولین بار توسط اپستین تحت عنوان تئوری خودتجربی - شناختی^{۱۲} مطرح و دو سبک پردازش اطلاعات مذکور نیز اولین بار در این نظریه معرفی شد. اپستین معتقد است همه افراد برای پردازش اطلاعات و تفکر از هر دو سبک

مدیریت سود یکی از بزرگترین دغدغه‌های حرفه حسابداری است. زیرا می‌تواند روی هزینه سرمایه و کارایی تخصیص منابع اثرگذارد. این مفهوم مستلزم قضاوت و تصمیم‌گیری مدیران است (دایاناندان و همکاران^۱، ۲۰۱۲). شواهد نشان می‌دهد که قضاوت‌های شخصی و احساسات حسابداران و مدیران بر نتایج تصمیمات اثر خواهد گذاشت. تحقیقات گذشته در زمینه مدیریت سود نشان می‌دهد که مدیران به انگیزه‌های مختلف از جمله دریافت پاداش، کاهش نسبت بدهی، کاهش هزینه‌های سیاسی، کاهش مالیات، تغییر مدیریت، عرضه عمومی سهام برای اولین بار و ... سود را دستکاری نموده و آن را مدیریت می‌کنند (گرینفیلد^۲، ۲۰۰۵). با توجه به اینکه نتایج عملکرد و وضعیت مالی یک واحد تجاری، نتیجه مستقیم تصمیمات مدیران آن است و با توجه به اینکه تصمیمات مدیران متأثر از سوگیری‌های شناختی و احساسی می‌باشد. از این حیث، شناخت عوامل تاثیرگذار بر تصمیم‌گیری دارای اهمیت بسیار می‌باشد. زیرا مطالعه و بررسی ویژگی‌های شناختی تصمیمات مالی مدیران، می‌تواند در ایجاد زمینه‌های نظارت بیشتر برای رعایت اصول اخلاقی در حرفه حسابداری گردد (حاجی‌وند، ۱۳۸۹). در این مسیر برخی پژوهش‌ها نشان داده‌اند که رفتار مدیریت سود با شخصیت افراد در تعامل است و رفتار مدیر در دستکاری سود را می‌توان با ویژگی‌های شخصیتی و دیدگاه‌های اخلاقی او مرتبط دانست (دایاناندان و همکاران، ۲۰۱۲). هم‌چنین شواهد پژوهش‌های انجام شده در حوزه مالی رفتاری نشان داده است که ویژگی تاریک شخصیت، انگیزه مدیران در بیش‌نمایی سود را افزایش می‌دهد (کریمی و همکاران، ۱۳۹۴). در پژوهش دیگر تایید شد که بیش‌اعتمادی مدیر منجر به مدیریت سود از نوع حداکثر سازی سود می‌شود (نصیری پور و همکاران، ۱۳۹۵). تحقیقات گذشته در مورد تورش‌های رفتاری نیز صرفاً به خطاهای رفتاری، عواطف و احساسات اثرگذار در هنگام تصمیمات مالی پرداخته است. آن‌چه که تاکنون در زمینه مدیریت سود از دیدگاه رفتاری مورد بررسی و توجه پژوهشگران قرار نگرفته است، نقش سبک‌های پردازش اطلاعات شهودی و تحلیلی در تصمیم‌گیری درباره مدیریت سود می‌باشد. سبک‌های پردازش اطلاعات عاملی مهم و تاثیرگذار بر تصمیم‌گیری‌های افراد می‌باشد. تصمیم‌گیری افراد با توجه به ویژگی‌های سبک‌های پردازش اطلاعات آنها می‌تواند متفاوت باشد. بنابراین سؤال این پژوهش آن است که نقش سبک‌های پردازش اطلاعات خردگرا و تجربه‌گرا در بیش‌نمایی سود از دو دیدگاه فرصت‌طلبانه و کارایی چگونه است. هدف این تحقیق بررسی و حصول شناخت در مورد تاثیر سبک‌های پردازش اطلاعات به

که ترکیب دو سبک پردازش خردگرا و تجربه گرا موجب می شود تا افراد تصمیمات با کیفیت تری را اتخاذ نمایند (آیال^{۱۷} و همکاران، ۲۰۱۵). مطالعات در حوزه حسابداری و امور مالی نیز بیانگر آن است که سبک های متفاوت پردازش اطلاعات در تحلیل گران مالی، منجر به اتخاذ تصمیمات مالی متفاوت در پیش بینی سود می شود (لئو و شی^{۱۸}، ۲۰۱۲). مطالعات انجام شده در زمینه تصمیم گیری درباره مدیریت سود نیز نشان می دهد، ویژگی های روانشناختی مدیر تاثیر با اهمیتی در پیش نمایی سود دارد (بومن^{۱۹}، ۲۰۱۵). ولف و هرمانسون (۲۰۰۴) و کاپاردیس (۲۰۱۶) معتقدند که تفاوت های فردی و ویژگی های شخصیتی یکی از ابعاد زمینه ساز وقوع دستکاری در سود و تقلب است. بنابراین به نظر می رسد سبک های پردازش اطلاعات به واسطه تفاوت های فردی و ویژگی های شخصیتی با مدیریت سود و تقلب ارتباط داشته باشد. محققان معتقدند عوام فریبی و سوء استفاده اجتماعی در شرایط ناپایدار و غیرقابل پیش بینی که می تواند از عوامل مدیریت سود باشد نیازمند پردازش و دستکاری سریع اطلاعات و ظرفیت مشخصی از حافظه فعال^{۲۰} است. محققان بین توان حافظه فعال و سبک پردازش اطلاعات منطقی همبستگی مثبت یافته اند. آنها معتقدند افرادی که ظرفیت حافظه فعال آنها بیشتر است، تمایل دارند از سبک تفکر منطقی (سبک پردازش اطلاعات منطقی) استفاده نمایند (برکزکی و بیرکاس^{۲۱}، ۲۰۱۴).

۲-۳- پیشینه پژوهش

کراوا و همکاران^{۲۲} (۲۰۱۹) در تحقیقی به بررسی تاثیر سبک های پردازش اطلاعات بر تصمیمات سرمایه گذاری و تامین مالی پرداختند. نتایج این تحقیق نشان داد مدیرانی که بیشتر بر سبک پردازش خردگرا اتکا می کنند غالباً تورش کمتری در تصمیمات سرمایه گذاری و تامین مالی دارند. اما برخلاف این نتیجه عام، مدیران تجربه گرا در موقعیت های پر استرس تصمیمات بهتری می گیرند. ابرهارت و همکاران^{۲۳} (۲۰۱۹) طی تحقیق خود تاثیر تفاوت های فردی از جمله سن، فهم ریاضی، دانش مبتنی بر تجربه و احساسات منفی بر تصمیمات مالی را مورد بررسی قرار دادند. آن ها از مدیریت هزینه ها به عنوان معیار تصمیم گیری مالی استفاده کردند. نتایج این تحقیق نشان داد، ویژگی های فردی بر تصمیمات مالی موثر است. هم چنین افراد بالغ که دارای دانش بیشتر و احساسات منفی کمتری هستند، معمولاً تصمیمات مالی موثرتری اتخاذ می نمایند. پایک و همکاران^{۲۴} (۲۰۱۹) در تحقیق خود درباره تاثیر متفاوت سبک های تفکر و تصمیم گیری های اخلاقی مدیران مطالعه کردند. شواهد این تحقیق نشان داد سبک های تفکر متفاوت می تواند تاثیر مختلفی

یاد شده استفاده می کنند. اما بعضی از افراد بیشتر بر سبک خرد گرا تکیه می کنند و اتکای برخی دیگر بر سبک پردازش تجربه گرا بیشتر است (بارنز و دی زوریا، ۱۹۹۹). سبک خردگرا در پردازش اطلاعات برای حل مشکلات جدید و پیچیده مورد نیاز است و بر شناخت منبع و زمان اتکا می کند. در حالی که سبک پردازش تجربی برای مسایل روزمره متعدد کاربرد دارد و برهیجان و سرعت استوار است (سوان و همکاران، ۲۰۱۵). محققان معتقدند خروجی ها و پیامدهای هر دو سیستم مثبت و مفید است و هر کدام کارکرد خود را دارند. تفکر خردگرا با تصمیم گیری موثر از طریق استدلال منطقی و تورش کمتر در تصمیم گیری همراه است (استانوویچ و وست^{۱۳}، ۲۰۰۰). در سبک پردازش منطقی بر جنبه های مهم اطلاعات مربوط به تصمیم گیری تمرکز می شود و اطلاعات نامربوط در این سبک جایی برای پردازش ندارد. در عوض، سبک پردازش شهودی یا تجربی با تجربه و خبرگی و اثربخشی در حل مسایل روزانه توأم است. خردگرایی سطوح بالایی از منابع شناختی را می طلبد و بیشتر کلامی، تحلیلی، آگاهانه و نسبتاً کند است. پردازش اطلاعات خردگرایی از طریق جستجوی فعال دانش به ویژه از طریق آموزش رسمی گسترش می یابد. در مقابل، سبک تجربه گرایی یا شهودگرایی، فطری و انطباقی است و به ما این امکان را می دهد تا از تجربه یاد بگیریم (تاد و گیگرنزر^{۱۴}، ۲۰۰۷).

۲-۲ رابطه میان سبک های پردازش اطلاعات و مدیریت

سود

تصمیم گیری متأثر از ویژگی های شناختی و غیر شناختی فرد تصمیم گیرنده است. یکی از ویژگی های شناختی، سبک پردازش اطلاعات است که می تواند بر فرایند تصمیم گیری از جمله پردازش اطلاعات، جمع بندی آن و دستیابی به نتیجه تاثیر با اهمیتی داشته باشد (هانت^{۱۵} و همکاران، ۱۹۸۹). سبک های پردازش اطلاعات در هر فرد متفاوت بوده و این موضوع باعث می شود تا عملکرد هر فرد در تصمیم گیری با فرد دیگر متفاوت باشد. سبک های پردازش اطلاعات در مطالعات مختلف مانند تصمیمات مربوط به ارزیابی ریسک، تغییرات سازمانی، شکل دهی تصمیمات راهبردی سازمان مورد بررسی قرار گرفته و نشان داده شده است که سبک های پردازش با این گونه تصمیمات رابطه ای معنی دار دارد. نتایج این تحقیقات نشان می دهد افرادی که سبک پردازش شهودی و تحلیلی دارند، در تصمیمات خود به مواردی چون واقعیت ها، قوانین و روش ها توجه دارند (شیپمن و شیپمن^{۱۶}، ۱۹۸۵). هم چنین مطالعات تایید می نمایند که سبک های پردازش اطلاعات بر کیفیت تصمیمات افراد تاثیرگذار است. این دسته از مطالعات تاکید دارند

مدیر و رفتارهای مربوط به دستکاری در سود و احتمال وقوع تقلب در صورت های مالی وجود دارد. مورفی^{۳۱} (۲۰۱۲) طی پژوهشی نشان داد حسابداران که تمایل به افشای نادرست اطلاعات حسابداری دارند، سطح فرصت طلبی در آنها بالا است. این دسته از حسابداران بابت افشای نادرست اطلاعات، نگرانی و یا احساس پشیمانی ندارند. یافته ها خاطر نشان می سازد فرصت طلبی و عدم احساس ندامت جز عوامل مهم بروز دستکاری سود و تقلب در حرفه حسابداری است. همچنین در پژوهش خود به این نتیجه رسید که بیش اعتمادی مدیر ممکن است رویه های حسابداری غیر محافظه کارانه و خوش بینانه درباره تصمیمات و قضاوت های گزارشگری مالی را ایجاد نماید. پژوهش های فلچر و همکاران^{۳۲} (۲۰۱۱)؛ بارت و همکاران^{۳۳} (۲۰۰۴) حول تفاوت های فردی در ظرفیت حافظه و تئوری های پردازش دوگانه بوده و به ارتباط ظرفیت حافظه فعال با سبک های پردازش اطلاعات و استدلال قیاسی پرداختند. آنها دریافتند که افراد با ظرفیت بالاتر حافظه فعال بیشتر بر سبک پردازش منطقی اتکا می کنند و از استدلال قیاسی قوی تری برخوردارند. در عوض افرادی که از حافظه فعال ضعیف تری برخوردارند بیشتر بر سبک تجربی (شهودی) اتکا کرده و عملکرد ضعیفی در استدلال قیاسی ارائه می کنند. ال تامینی^{۳۴} (۲۰۰۶) بیان می کند که سبک های تصمیم گیری تحلیلی و ادراکی، زمان بیشتری را برای پردازش اطلاعات قبل از اتخاذ تصمیم صرف می کنند. سرمایه گذاران زمان کافی برای تحلیل همه گزینه های سرمایه گذاری ندارند. بنابراین آنها جستجوی خود را فقط محدود به سهامی می کنند که توجه آنها را جلب نموده است، این اطلاعات می تواند یک تصویر مناسب یا نامناسب در ذهن سرمایه گذار ایجاد نماید. همچنین یافته های جاکوب و تورانس^{۳۵} (۲۰۰۶) نشان داد که سبک پردازش تحلیلی به مدیران این امکان را می دهد که در پیش بینی وقایع غیرمترقبه بهتر عمل کنند و کارایی بیشتری در عرصه های مدیریت بحرانی از خود نشان دهند. فراکن و موریس^{۳۶} (۲۰۰۵) بیان می کنند تصمیم گیری و قضاوت تحت تاثیر تفاوت فردی است. نتایج این پژوهش نشان می دهد زمانی که برای تصمیم گیری پاداش در نظر گرفته شود، آنگاه تفاوت های شخصیتی افراد بر تصمیم گیری آنها تاثیر مهمی خواهد گذاشت. بالسام^{۳۷} و همکاران (۲۰۰۲) شواهدی مبنی بر فرصت طلبانه بودن مدیریت سود ارائه می کنند و نشان دادند که مدیران به منظور جلوگیری از گزارش زیان یا کاهش سود اقدام به مدیریت سود می کنند تا پاداش بیشتری دریافت کنند. از طرفی یافته های برنز^{۳۸} (۲۰۰۱) نشان داده است که افراد حائز سبک پردازش تحلیلی در مقایسه با افراد تجربی در انجام امور از ادراکات خودکارآمدی بیشتری برخوردارند. بول^{۳۹}

بر تصمیم گیری های اخلاقی مدیران داشته باشد. ولی این تاثیر متفاوت لزوما جهان شمول نبوده و حسب عوامل اقتضایی نظیر بستر فرهنگی، اجتماعی و ملیت ممکن است تغییر یابد. بیلتسکی^{۴۰} و همکاران (۲۰۱۸) بر هستی شناسی پردازش اطلاعات در تصمیمات تجاری تاکید دارند. به عقیده آن ها به منظور موفقیت در کسب و کار باید یک هستی شناسی کاملی از فرایند پردازش اطلاعات در تصمیم گیری های تجاری ایجاد نمود. آن ها تایید می نمایند که این هستی شناسی می تواند برای مستند سازی و شناخت بهتر تصمیم گیری ها سودمند باشد. گونزالس^{۴۱} (۲۰۱۷) نشان داد پردازش اطلاعات توسط سرمایه گذاران در دسترسی به داده های مختلف، متفاوت است. او دریافت که نتیجه تصمیمات سرمایه گذاران به سبک پردازش آن ها وابسته است. سبک های پردازش نیز در دسترسی به اطلاعات به گونه ای متفاوت عمل می نمایند. زینسکی و هیپل^{۴۲} (۲۰۱۶) در پژوهشی به بررسی عوامل موثر بر انتخاب شکل ارائه اطلاعات و تجزیه و تحلیل گزارش های مدیریت بر اساس نظریه تناسب شناختی پرداختند. بر اساس یافته های پژوهش، سه عامل بر انتخاب شکل ارائه اطلاعات تاثیر گذار بوده که شامل گزینه های انتخابی، ویژگی های شخص تصمیم گیرنده و امکانات کمکی تصمیم گیری می باشد. بری استولزل و همکاران^{۴۳} (۲۰۱۵) در پژوهش خود رابطه میان مدیریت سود و بیش اعتمادی مدیر را در صنعت بیمه آمریکا مورد مطالعه قرار دادند. نتایج تحقیق آنها نشان داد رابطه ای مثبت میان بیش اعتمادی و بیش نمایی سود وجود دارد. همچنین پژوهش های اکتاس و همکاران^{۴۴} (۲۰۱۵) نشان می دهد که ویژگی های رفتاری مانند بیش اعتمادی مدیریتی نیز باید در هنگام بررسی سیاست های نقدی مورد توجه قرار بگیرد. بومن (۲۰۱۵) دریافت مدیران خوش بین بیشتر از سایر مدیران، سود را هموارسازی می کنند. او همچنین نشان داد سودی که توسط مدیران خوش بین اعلام می شود با سودی که تحلیل گران مالی انتظار آن را دارند تقریباً یکسان است. برکزکی و بیرکاس (۲۰۱۴) در تحقیق خود ارتباط بین سبک ها و مهارت های پردازش اطلاعات با فرصت طلبی را بررسی کردند. نتایج تحقیق نشان داد که افراد فرصت طلب بیشتر بر سبک پردازش منطقی تکیه می کنند. از طرفی دشموک و همکاران (۲۰۱۲) اظهار داشتند مدیران بیش اعتمادی که معتقدند شرکت کمتر از ارزش واقعی خود تخمین زده شده است، تامین مالی خارجی هزینه هنگفتی خواهد داشت. این مدیران نسبت به مدیران منطقی سود کمتری تقسیم می کنند تا برای نیازهای سرمایه ای آتی، منابع مالی بیشتری انباشته کنند. در تحقیقی دیگر اسپراند و زچمن^{۴۵} (۲۰۱۲) به این نتیجه رسیدند که رابطه ای مستقیم میان بیش اعتمادی

(۱۹۹۹) بیان می دارد که افراد دارای سبک پردازش تحلیلی در مواجهه با موقعیت های چالش برانگیز سعی می کنند وقت بیشتری را برای شناسایی حیطه های موقعیت صرف کنند و با تفکر همه جانبه به ارزیابی ایده های خود برای مواجهه با موقعیت بپردازند. برنز و دیزوریل (۱۹۹۹) بیان می دارند که افراد حائز سبک پردازش اطلاعات منطقی در مواجهه با موقعیت های فشارزا و چالش برانگیز از استدلال منطقی، تفکر خلاق و روشهای منطقی استفاده می کنند، در صورتی که افراد حائز سبک تجربی و عینی در روایی با چنین موقعیتهایی از احساسات و هیجانات، جهت هدایت رفتارهای مقابله ای بهره می گیرند. هبلی و واهلن^{۴۰} (۱۹۹۹) معتقدند مدیریت سود زمانی انجام می شود که مدیران، قضاوت و سلیقه ی خود را در گزارشگری مالی با هدف گمراه کردن کاربران اطلاعات مالی به کار ببرند. در این حالت، مدیران روش هایی در سیستم حسابداری و گزارشگری سود انتخاب می کنند که منعکس کننده اوضاع واقعی اقتصادی شرکت نیست. به عقیده ی سابرا مانیام^{۴۱} (۱۹۹۶) هنگامی که مدیران از اختیارات خود برای افزایش منافع شخصی، با میل بیشتری اقدام به انتشار اطلاعات محرمانه درباره سودآوری شرکت کنند، مدیریت سود فرصت طلبانه خواهد بود به عبارت دیگر مدیریت فرصت طلبانه سود، تغییر در گزارش های مالی توسط مدیران به منظور گمراهی استفاده کنندگان نسبت به عملکرد اقتصادی شرکت برای حداکثر سازی منافع شخصی تعریف می شود. در این راستا هویت^{۴۲} (۱۹۹۲) عنوان می کند مدیرانی که دارای سبک پردازش شهودی و عینی هستند در مواجهه با موقعیت ها و تصمیم گیری ها تصمیمی اتخاذ می نمایند که قبلا در مورد آن کار شده باشد. با این حال آنها در تصمیم گیری ها به عینی بودن و این که چگونه تصمیم ها می تواند در دیگران تاثیر داشته باشد توجه می کنند. روو و ماسون^{۴۳} (۱۹۸۷) پی بردند افرادی که با نیمکره چپ مغز فکر می کنند (سبک های تحلیلی و رهنمودی)، در شرایط تصمیم بیشتر روی کارهای وظیفه ای تاکید دارند. بنابراین، در تصمیم های مرتبط با مالی و سرمایه گذاری نسبت به افرادی که از نیمکره راست خود بیشتر استفاده می نمایند (سبک های ادراکی و رفتاری) موفق تر هستند و بازدهی بالاتری را کسب می نمایند. بعلاوه اسچرادر، دریور و استروفر^{۴۴} (۱۹۶۷) مشخص کردند که افراد با سبک های تصمیم پیچیده تر، زمان بیشتری را برای تحلیل اطلاعات صرف خواهند کرد، زیرا سعی می کنند کلیه ابعاد ساختار پردازش اطلاعات خود را مورد بررسی قرار دهند. کریمی و همکاران (۱۳۹۴) دریافته اند ویژگی فرصت طلبی که یکی از ویژگی های تاریک شخصیت در روان شناسی محسوب می شود، می تواند مدیران را به مدیریت سود متمایل نماید. مشایخ و بهزاد

پور (۱۳۹۳) نشان دادند میان بیش اعتمادی مدیران و تقسیم سود شرکت ارتباط منفی ومعنی داری وجود دارد، به گونه ای که مدیران بیش اعتماد تقسیم سود کمتری دارند. همچنین آنها دریافته اند با افزایش جریان های نقدی عملیاتی، مدیر بیش اعتماد تقسیمی بیشتری را می پردازد. از سوی دیگر جدا از اینکه مدیر بیش اعتماد باشد یا منطقی، مدیر شرکت با فرصت های رشد بالاتر سود تقسیمی کمتری پرداخت می نماید. پورزمانی، یعقوب نژاد، طالب نیا و بیات (۱۳۹۲) به پژوهشی با عنوان ارتباط بین افشا داوطلبانه، سبک های شناختی تصمیم گیری و عدم تقارن از اطلاعاتی پرداختند. نتایج پژوهش نشان داد که سبک های با نیمکره چپ مغز برای تصمیم گیری خود به طور میانگین اطلاعات بیشتری را پردازش می کنند. همچنین نشان دادند سبک تصمیم گیری تحلیلی نسبت به سایر سبک ها، زمان بیشتری را صرف پردازش اطلاعات می کند. همچنین مقیمی، خنیفر و عربی خوان (۱۳۸۷) در پژوهشی به بررسی ارتباط بین سبک شخصیت و اثر بخشی مدیریت پرداختند، نتایج پژوهش ارتباط بین انواع خاصی از سبک های شخصیت با اثر بخشی مدیریت را مورد تایید قرارداد. علاوه براین نشان داد که اثر بخش ترین سبک شخصیت در مدیران ارشد، سبک شهودی عاطفی و در مدیران عملیاتی سبک شهودی - منطقی (عملگرا) است.

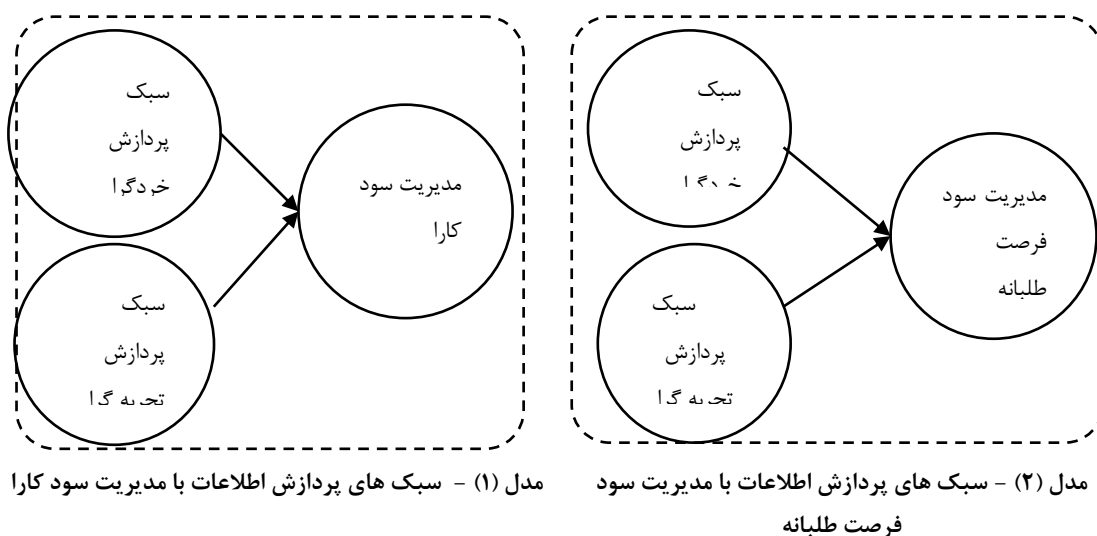
فرضیه اول: سبک پردازش اطلاعات خردگرا بر مدیریت سود کارا تاثیرگذار است.

فرضیه دوم: سبک پردازش اطلاعات تجربه گرا بر مدیریت سود کارا تاثیرگذار است.

فرضیه سوم: سبک پردازش اطلاعات خردگرا بر مدیریت سود فرصت طلبانه تاثیرگذار است.

فرضیه چهارم: سبک پردازش اطلاعات تجربه گرا بر مدیریت سود فرصت طلبانه تاثیرگذار است.

در این مطالعه برای آزمون فرضیه های اول و دوم از مدل (۱) و برای آزمون فرضیه های سوم و چهارم از مدل (۲) استفاده شده است. برای برآورد هر دو مدل از معادلات ساختاری با استفاده از نرم افزار SmartPLS استفاده شده است. پیش از برآورد مدل لازم است پایایی و روایی ابزارهای اندازه گیری (پرسشنامه ها) بررسی شود تا در مورد تناسب آنها اطمینان حاصل شود.

$$P=0.05$$

$$d=0.1$$

تعداد نمونه آماری بدست آمده مطابق با فرمول بالا ۹۶ می باشد. در این پژوهش تعداد ۳۰۰ پرسشنامه میان مدیران مالی و کارشناسان و روسای حسابداری شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران توزیع شد که در نهایت ۲۵۰ پرسشنامه دریافت گردید. با توجه به قاعده حد مرکزی و نرمال بودن متغیرهایی که پرسشنامه آنها را اندازه گیری می نماید، این تعداد از پرسشنامه کافی است. متغیر وابسته در این پژوهش، تمایل افراد به مدیریت سود فرصت طلبانه و مدیریت سود کارا و متغیر مستقل پژوهش نیز سبک پردازش اطلاعات خردگرا، سبک پردازش اطلاعات تجربه گرا می باشد. برای اندازه گیری تمایل افراد به مدیریت سود کارا و فرصت طلبانه از پرسشنامه بلسکی وهمکاران (۲۰۰۸) استفاده شده است. این پرسشنامه شامل ۳ سوال از مدیریت سود کارا و ۳ سوال از مدیریت سود فرصت

۳- روش شناسی پژوهش

مبانی نظری و پیشینه تحقیق نیز از راه مطالعات کتابخانه ای و برای گردآوری داده ها از پرسشنامه استفاده شده است. به منظور آزمون فرضیه ها از مدل سازی معادلات ساختاری با استفاده از نرم افزار PLS استفاده شده است. مجموعه حسابداران شاغل در فضای کسب و کار در ایران به عنوان جامعه آماری انتخاب شده است. قلمرو زمانی پژوهش نیز سال ۱۳۹۸ می باشد. روش نمونه گیری در این تحقیق تصادفی است. برای تعیین حجم نمونه از فرمول کوکران با فرض جامعه آماری نامعلوم استفاده شده است: رابطه (۱) فرمول کوکران برای تعیین حجم نمونه

$$n = \frac{Z_{\alpha}^2 pq}{d^2}$$

در این فرمول:

n = تعداد نمونه

$Z_{\alpha} = 1.96$ مقدار نرمال استاندارد یعنی

۲-۴-۲ روایی همگرا

به منظور بررسی روایی همگرای پرسشنامه‌های هر یک از متغیرها، از معیار میانگین واریانس به اشتراک گذارده شده (AVE) استفاده شده است. چنانچه این معیار برای هر متغیر بزرگتر از عدد ۰/۵ باشد، گویای روایی همگرا مناسب است. جدول (۲) مقادیر این معیار را برای چهار متغیر تحقیق را منعکس می‌کند. همانطور که ملاحظه می‌شود مقدار AVE برای پرسشنامه‌های هر چهار متغیر، از آستانه یادشده بزرگتر و گویای روایی همگرای مناسب ابزارهای اندازه‌گیری هر متغیر است.

جدول (۲) - روایی همگرای پرسشنامه‌ها

مدیریت سود کارا	مدیریت سود فرصت طلبانه	سبک پردازش تجربه گرا	سبک پردازش خردگرا	AVE > 0/5
۰/۹۱۱۳	۰/۹۵۰۶	۰/۸۹۶۸	۰/۹۱۱۳	۰/۹۱۱۳

۳-۴-۳ روایی واگرا

به منظور بررسی روایی واگرا از دو روش بارهای عاملی متقابل و فورنر - لارکر استفاده شده است. در روش بار عاملی متقابل باید همبستگی هر پرسش با شاخص کلی متغیری که اندازه‌گیری می‌کند از همبستگی آن با شاخص کلی سایر متغیرها بزرگتر باشد. بارهای عاملی متقابل پرسش‌های سه متغیر مدل (۱) و مدل (۲) به ترتیب در جدول (۳) و (۴) ارائه شده است. خانه‌هایی که در این جداول با رنگ سرمه‌ای نمایان شده همبستگی هر پرسش با شاخص کلی متغیر مربوطه است و خانه‌های سفید همبستگی هر پرسش با شاخص کلی دیگر متغیرهاست. همانطور که در جدول (۳) مشخص است، در هر ردیف همبستگی درج شده در خانه‌های سرمه‌ای از همبستگی خانه‌های سفیدرنگ همان ردیف بزرگتر است. این نتیجه در جدول (۴) نیز مشهود است.

جدول (۳) - ماتریس بارهای عاملی متقابل پرسش‌های متغیرهای مدل (۱)

سوالات	سبک پردازش تجربه‌گرا	سبک پردازش خردگرا	مدیریت سود کارا
سوال اول مدیریت سود کارا	۰/۶۲۰۴	۰/۹۳۴۹	۰/۹۴۹۳
سوال دوم مدیریت سود کارا	۰/۵۳۵۲	۰/۸۲۶۰	۰/۹۴۴۸
سوال سوم مدیریت سود کارا	۰/۵۷۵۰	۰/۹۱۳۳	۰/۹۶۹۶
سوال اول سبک پردازش خردگرا	۰/۷۲۵۹	۰/۹۶۹۴	۰/۸۸۹۶
سوال دوم سبک پردازش خردگرا	۰/۷۳۵۷	۰/۹۶۸۴	۰/۹۰۹۰
سوال سوم سبک پردازش خردگرا	۰/۸۰۲۹	۰/۹۴۱۶	۰/۸۲۸۵
سوال چهارم سبک پردازش خردگرا	۰/۶۹۵۹	۰/۹۶۶۱	۰/۹۰۴۹
سوال پنجم سبک پردازش خردگرا	۰/۶۸۹۸	۰/۹۷۵۵	۰/۹۲۱۳
سوال ششم سبک پردازش خردگرا	۰/۶۸۱۹	۰/۹۵۲۱	۰/۹۴۱۱
سوال هفتم سبک پردازش خردگرا	۰/۷۰۱۹	۰/۹۶۵۴	۰/۸۹۶۳

طلبانه می‌باشد که به صورت متن ارائه و سپس سوالات آن مطرح شده است. همچنین برای سبک پردازش اطلاعات خردگرا و تجربه‌گرا از پرسشنامه خردگرایی - تجربه‌گرایی^{۴۵} (REI) پاسینی و اپستین (۱۹۹۹) استفاده شده است. این پرسشنامه شامل ۲۲ سوال است و از پاسخ دهندگان خواسته می‌شود تا عقاید خودشان درباره هر سوال یا ماده را بر روی یک مقیاس پنج درجه‌ای لیکرتی مشخص کنند.

۴- یافته‌های پژوهش

۴-۱- پایایی متغیرهای پژوهش

به منظور بررسی پایایی متغیرهای پژوهش، مقدار آلفای کرونباخ برای هر یک از متغیرها محاسبه شده است. همانطور که در این جدول ملاحظه می‌شود مقدار آلفای کرونباخ برای هر چهار متغیر از آستانه یاد شده بزرگتر است. اعداد محاسبه شده برای معیار پایایی ترکیبی نیز مشابه آلفای کرونباخ آستانه مورد نظر را پوشش می‌دهد. بنابراین نتایج هر دو معیار از تناسب و پایداری کلی ابزارهای اندازه‌گیری هر یک از متغیرهای تحقیق حکایت دارد.

جدول (۱) - آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی پرسشنامه‌ها

متغیر	آلفای کرونباخ (Alpha > 0/7)	پایایی ترکیبی (Rho > 0/7)
سبک پردازش خردگرا	۰/۹۹۰۵	۰/۹۹۱۴
سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۸۸۵	۰/۹۸۹۶
مدیریت سود فرصت طلبانه	۰/۹۷۴۰	۰/۹۸۳۰
مدیریت سود کارا	۰/۹۵۱۳	۰/۹۶۸۶

سوالات	سبک پردازش تجربه‌گرا	سبک پردازش خردگرا	مدیریت سود کارا
سوال هشتم سبک پردازش خردگرا	۰/۶۸۷۱	۰/۹۳۶۵	۰/۸۹۰۶
سوال نهم سبک پردازش خردگرا	۰/۶۹۷۵	۰/۹۷۳۱	۰/۹۱۷۹
سوال دهم سبک پردازش خردگرا	۰/۷۶۸۹	۰/۹۶۰۰	۰/۸۷۲۶
سوال یازدهم سبک پردازش خردگرا	۰/۶۲۶۱	۰/۹۰۱۹	۰/۸۹۱۲
سوال اول سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۷۲۳	۰/۸۴۱۰	۰/۶۹۸۱
سوال دوم سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۵۸۳	۰/۶۶۵۷	۰/۵۶۲۲
سوال سوم سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۳۶۶	۰/۵۷۹۴	۰/۴۴۰۲
سوال چهارم سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۶۸۵	۰/۷۲۳۳	۰/۶۰۰۷
سوال پنجم سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۵۴۹	۰/۶۸۹۴	۰/۵۸۹۹
سوال ششم سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۲۱۶	۰/۶۶۷۴	۰/۵۴۴۲
سوال هفتم سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۸۹۸۵	۰/۵۸۷۶	۰/۳۸۴۸
سوال هشتم سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۴۷۰	۰/۶۷۱۹	۰/۵۱۴۹
سوال نهم سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۶۱۷	۰/۷۵۲۳	۰/۶۲۴۷
سوال دهم سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۷۲۴	۰/۷۳۹۵	۰/۵۹۴۱
سوال یازدهم سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۲۱۵	۰/۷۲۱۴	۰/۶۲۹۲

جدول (۴) - ماتریس بارهای عاملی متقابل پرسش‌های متغیرهای مدل (۲)

سوالات	سبک پردازش تجربه‌گرا	سبک پردازش خردگرا	مدیریت سود فرصت‌طلبانه
سوال اول مدیریت سود فرصت‌طلبانه	۰/۷۵۱۵	۰/۷۹۶۴	۰/۹۸۳۴
سوال دوم مدیریت سود فرصت‌طلبانه	۰/۷۳۷۸	۰/۷۸۸۴	۰/۹۶۷۸
سوال سوم مدیریت سود کار	۰/۷۲۴۷	۰/۸۳۴۰	۰/۹۷۳۸
سوال اول سبک پردازش خردگرا	۰/۷۲۲۰	۰/۹۶۹۵	۰/۷۷۳۳
سوال دوم سبک پردازش خردگرا	۰/۷۶۶۹	۰/۹۶۰۷	۰/۷۹۷۵
سوال سوم سبک پردازش خردگرا	۰/۶۲۰۸	۰/۹۰۱۴	۰/۷۷۶۸
سوال چهارم سبک پردازش خردگرا	۰/۷۳۲۷	۰/۹۶۸۱	۰/۷۷۶۸
سوال پنجم سبک پردازش خردگرا	۰/۸۰۱۷	۰/۹۴۳۰	۰/۸۰۸۵
سوال ششم سبک پردازش خردگرا	۰/۶۹۱۵	۰/۹۶۶۱	۰/۷۸۵۳
سوال هفتم سبک پردازش خردگرا	۰/۶۸۵۵	۰/۹۷۴۷	۰/۷۷۲۷
سوال هشتم سبک پردازش خردگرا	۰/۶۷۶۹	۰/۹۵۲۴	۰/۸۵۴۵
سوال نهم سبک پردازش خردگرا	۰/۶۹۷۹	۰/۹۶۵۷	۰/۸۱۲۱
سوال دهم سبک پردازش خردگرا	۰/۶۸۳۳	۰/۹۳۵۸	۰/۷۵۳۰
سوال یازدهم سبک پردازش خردگرا	۰/۶۹۳۵	۰/۹۷۲۳	۰/۷۷۳۹
سوال اول سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۷۱۸	۰/۸۴۲۳	۰/۸۳۴۰
سوال دوم سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۷۳۵	۰/۷۴۱۰	۰/۷۶۲۹
سوال سوم سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۱۸۵	۰/۷۲۲۵	۰/۶۹۳۸
سوال چهارم سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۵۵۹	۰/۶۶۶۵	۰/۶۷۹۳
سوال پنجم سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۳۶۰	۰/۵۸۰۴	۰/۶۱۸۵
سوال ششم سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۶۷۲	۰/۷۲۴۲	۰/۷۳۱۵
سوال هفتم سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۵۱۷	۰/۶۹۰۳	۰/۶۶۶۲
سوال هشتم سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۲۳۶	۰/۶۶۹۲	۰/۷۰۰۵
سوال نهم سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۰۳۶	۰/۵۸۹۳	۰/۶۰۴۶
سوال دهم سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۵۰۵	۰/۶۷۳۹	۰/۷۷۹۰

سوالات	سبک پردازش تجربه‌گرا	سبک پردازش خردگرا	مدیریت سود فرصت‌طلبانه
سوال یازدهم سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۶۲۰	۰/۷۵۳۷	۰/۷۵۶۲

این شواهد مؤید آن است که ابزار اندازه‌گیری هر سه متغیر در هر دو مدل از روایی و اگرای مناسبی برخوردارند. برای بررسی بیشتر از شیوه فورنر - لارکر نیز استفاده شده است (جدول ۵ و ۶). در این روش اگر جذر مقادیر AVE هر متغیر از قدر مطلق همبستگی آن با سایر متغیرها بزرگتر باشد، آن متغیر دارای روایی و اگرای خوب تلقی می‌گردد. قطر سرمه‌ای رنگ دو جدول جذر مقادیر AVE هر متغیر و خانه‌های راست - پایین آن،

قدرمطلق همبستگی متغیرها را نشان می‌دهد. همانطور که ملاحظه می‌شود جذر AVE هر سه متغیر در هر دو مدل از قدرمطلق همبستگی آنها با سایر متغیرها بزرگتر است. به عبارت دیگر شواهد روش فورنر - لارکر موید روش‌های بارهای عاملی متقابل بوده و گویای آن است که ابزارهای اندازه‌گیری اندازه-گیری همه متغیرها دارای روایی و اگرای مناسب است.

جدول (۵) - آزمون فورنر - لارکر برای مدل (۱)

متغیر	سبک پردازش تجربه‌گرا	سبک پردازش خردگرا	مدیریت سود کارا
سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۴۶۹		
سبک پردازش خردگرا	۰/۷۴۲۳	۰/۹۵۵۷	
مدیریت سود کارا	۰/۶۰۵۷	۰/۹۳۹۱	۰/۹۵۴۶

جدول (۶) - آزمون فورنر - لارکر برای مدل (۲)

متغیر	سبک پردازش تجربه‌گرا	سبک پردازش خردگرا	مدیریت سود فرصت‌طلبانه
سبک پردازش تجربه‌گرا	۰/۹۴۷۰		
سبک پردازش خردگرا	۰/۷۳۹۸	۰/۹۵۵۷	
مدیریت سود فرصت‌طلبانه	۰/۷۵۶۸	۰/۸۲۷۲	۰/۹۷۵۰

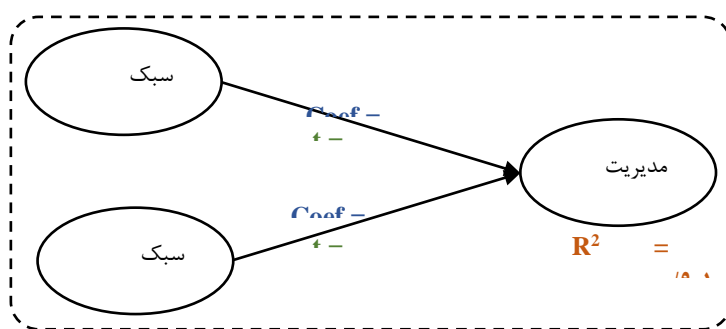
۴-۴- برازش مدل‌های ساختاری و آزمون فرضیه‌ها

جدول (۷) نتایج برازش مدل اول را منعکس می‌کند. طبق اطلاعات این جدول، مقدار ضریب مسیر اول ۱/۰۹ بدست آمده و کاملاً معنی‌دار است. زیرا آماره t آن از مقدار استاندارد ۱/۹۶

بزرگتر است ($۱/۹۶ < ۶۲/۵۳۵$). بنابراین فرضیه اول مبنی بر وجود رابطه معنی‌دار بین سبک پردازش خردگرا و مدیریت سود کارا پذیرفته می‌شود. از آنجا ضریب یاد شده مثبت است می‌توان ادعا داشت که سبک پردازش اطلاعات خردگرا با مدیریت سود کارا رابطه مثبت دارد.

جدول (۷) - نتایج برازش مدل (۱)

مسیر	فرضیه	مقدار ضریب	آماره t ($t > 1/96$)
اول	وجود رابطه معنی‌دار بین سبک پردازش خردگرا و مدیریت سود کارا	۱/۰۹	۶۲/۵۳۵
دوم	وجود رابطه معنی‌دار بین سبک پردازش تجربه‌گرا و مدیریت سود کارا	۰/۲۰۴	۸/۷۶۲
ضریب تعیین (R^2)		۰/۹۰۱	
تناسب برازش کلی مدل (GoF) (ضعیف = $GoF < ۰/۲۵$) (متوسط = $۰/۲۵ < GoF < ۰/۳۶$) (قوی = $GoF > ۰/۳۶$)		۰/۹۰۴	

شکل (۳) - شمای کلی برآورد مدل ساختاری

معیار GoF نیز ۰/۹۰۴ بدست آمده و چون از آستانه ۰/۳۶ بزرگتر است، برازش بسیار مناسب کل معادلات ساختاری تایید را تایید می کند.

نتایج برازش مدل دوم تحقیق در جدول (۸) ارائه شده است. طبق اطلاعات این جدول ضریب مسیر اول این مدل ۰/۵۹۱- محاسبه شده و از آنجا که آماره t این مسیر از مقدار استاندارد ۱/۹۶ بزرگتر بدست آمده (۱۶/۵۰۵ < ۱/۹۶)، کاملاً معنی دار است. بنابراین می توان گفت سبک پردازش اطلاعات خردگرا با مدیریت سود فرصت طلبانه دارای رابطه معنی دار است و فرضیه سوم پذیرفته می شود.

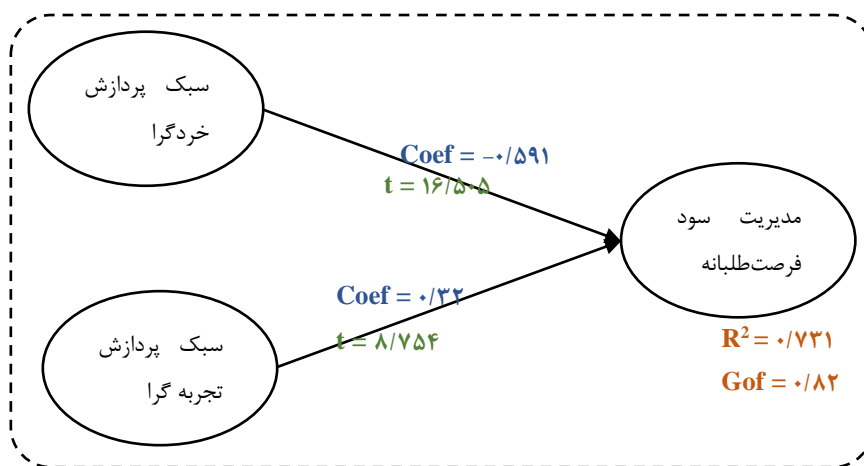
مقدار ضریب مسیر دوم نیز ۰/۲۰۴ بدست آمده و کاملاً معنی دار است. زیرا آماره t این مسیر نیز از مقدار استاندارد ۱/۹۶ بزرگتر است (۸/۷۶۲ < ۱/۹۶). بنابراین فرضیه دوم نیز که گویای گمانه وجود رابطه معنی دار بین سبک پردازش تجربه گرا و مدیریت سود کارا است، پذیرفته می شود. از آنجا که این ضریب نیز مثبت بدست آمده، باید گفت بین سبک پردازش اطلاعات تجربه گرا و مدیریت سود کارا نیز رابطه مثبت دارد. شکل (۳) خلاصه نتایج جدول فوق برای مدل (۱) منعکس می کند. ضریب تعیین مدل ۰/۹۰۱ محاسبه شده که نشان می دهد معادلات ساختاری حاضر می تواند ۹۰/۱ درصد از تغییرات مدیریت سود کارا را تبیین کند.

جدول (۸) - نتایج برازش مدل (۲)

آماره t (t > 1/96)	مقدار ضریب	فرضیه	مسیر
۱۶/۵۰۵	-۰/۵۹۱	وجود رابطه معنی دار بین سبک پردازش خردگرا و مدیریت سود فرصت طلبانه	اول
۸/۷۵۴	۰/۳۲۰	وجود رابطه معنی دار بین سبک پردازش تجربه گرا و مدیریت سود فرصت طلبانه	دوم
۰/۷۳۱		ضریب تعیین (R ²)	
۰/۸۲۰		تناسب برازش کلی مدل (GoF) (ضعیف = ۰/۲۵ < GoF) (متوسط = ۰/۳۶ < GoF < ۰/۲۵) (قوی = GoF > ۰/۳۶)	

خلاصه نتایج جدول فوق برای مدل (۲) ترسیم می کند. ضریب تعیین مدل ۰/۷۳۱ محاسبه شده که نشان می دهد معادلات ساختاری حاضر می تواند ۷۳/۱ درصد از تغییرات مدیریت سود فرصت طلبانه را تبیین کند. معیار GoF نیز ۰/۸۲ بدست آمده و چون از آستانه ۰/۳۶ بزرگتر است، برازش بسیار مناسب کل معادلات ساختاری تایید می شود.

از طرفی ضریب مسیر دوم مدل ۰/۳۲۰ بدست آمده و کاملاً معنی دار است (۸/۷۵۴ > ۱/۹۶). به عبارتی می توان گفت بین سبک پردازش اطلاعات تجربه گرا و مدیریت سود فرصت طلبانه نیز رابطه معنی دار وجود دارد. با توجه به اینکه ضریب مسیر اول و دوم به ترتیب منفی و مثبت بدست آمده، می توان ادعا نمود که بین سبک پردازش اطلاعات خردگرا با مدیریت سود فرصت طلبانه رابطه منفی، و بین سبک پردازش اطلاعات تجربه گرا با مدیریت سود فرصت طلبانه رابطه مثبت وجود دارد. شکل (۴)

شکل (۴) - شمای کلی برآورد مدل ساختاری

با مدیریت سود فرصت طلبانه رابطه مثبت و با مدیریت سود کارا رابطه معکوس دارد. اما یافته‌های این تحقیق در مورد سبک پردازش اطلاعات کاملاً با این موضوع مغایر است. هر چند به گفته برکزی و بیرکاس (۲۰۱۴) افراد متقلب احتمالاً افرادی باهوش، دارای قدرت پردازش سریع و حافظه فعال قوی بوده و بین رفتارهای متقلبانه و سبک پردازش خردگرا همبستگی مثبت وجود دارد، اما وجود این ویژگی‌ها لزوماً به معنی متقلب بودن نیست. واضح است افرادی می‌توانند متقلبان حرفه‌ای باشند که از ویژگی‌های مذکور برخوردار باشند. اما براساس شوارتز (۲۰۱۶)، رفتارهای متقلبانه تحت تاثیر عوامل زیادی از جمله تفاوت‌های فردی، آموزش، تفاوت‌ها و هنجارهای فرهنگی و اجتماعی، بستر قانونی جامعه، کنترل‌های داخلی شرکت، جو و فرهنگ اخلاقی شرکت، سبک رهبری مدیران، فشارهای موقیتی و حتی سطح درآمد خود افراد بروز می‌یابد. طبق نظریه خود شناختی - تجربی اپستین، افراد برخوردار از سبک پردازش اطلاعات خردگرا توانایی بیشتری در تجزیه و تحلیل و درهم تنیدن اطلاعات دارند و حتی بدون وجود تجارب قبلی می‌توانند به حل درست مسئله و اخذ تصمیمات منطقی بپردازند. در حالی که این توانایی در افرادی که به سبک تجربه‌گرا اتکای بیشتری دارند ضعیف‌تر است و این افراد برای حل امور تکراری و روزمره مناسبت‌ترند. بنابراین شواهد تحقیق با مذاقه بر این نکته که ابزار اندازه‌گیری مدیریت سود پرسشنامه و تمایل سنجی بوده است، می‌تواند گویای این حقیقت باشد که افراد دارای سبک پردازش خردگرا با توجه به توانایی خود در تجزیه و تحلیل اطلاعات توانسته‌اند پیامدهای منفی (مثبت) مدیریت سود فرصت طلبانه (کارا) را تشخیص داده و نسبت به آن اجتناب (تمایل) ابراز کنند. اما احتمالاً افراد تجربه‌گرا در تشخیص پیامدهای مثبت و منفی دو

۵- بحث و نتیجه گیری

در این مقاله اثر سبک پردازش اطلاعات خردگرا و تجربه گرا بر مدیریت سود فرصت طلبانه و کارا مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان می‌دهد سبک پردازش اطلاعات خردگرا و تجربه‌گرا با مدیریت سود کارا دارای رابطه معنی‌دار مثبت می‌باشد. اما سبک پردازش اطلاعات خردگرا با مدیریت سود فرصت طلبانه دارای رابطه معنی‌دار منفی و سبک پردازش اطلاعات تجربه گرا با مدیریت سود فرصت طلبانه رابطه معنی‌دار مثبت دارد. به عبارت دیگر، شواهد تحقیق نشان می‌دهد سبک‌های پردازش اطلاعات روی تصمیم‌گیری در مورد مدیریت سود کارا و فرصت طلبانه تاثیر متفاوتی دارند.

همانگونه که در مبانی نظری مطرح شد فرایند تصمیم‌گیری متأثر از ویژگی‌های شناختی و غیرشناختی فرد تصمیم‌گیرنده است و سبک‌های پردازش اطلاعات یکی از این ویژگی‌های شناختی است که می‌تواند از طریق نحوه پردازش و جمع‌بندی اطلاعات و نهایتاً نتیجه‌گیری متفاوت بر فرایند تصمیم‌گیری تاثیر با اهمیتی داشته باشد (هانت و همکاران، ۱۹۸۹). بنابراین شواهد تحقیق که نشان می‌دهد سبک‌های پردازش اطلاعات بر انواع مدیریت سود تاثیر متفاوتی دارند، مورد پشتیبانی مبانی نظری بوده و از این منظر با آن سازگار است. طبق مبانی نظری، فریب کاری و سوء استفاده اجتماعی نیازمند پردازش و دستکاری سریع اطلاعات و ظرفیت مشخصی از حافظه فعال است و این ویژگی‌ها از جمله خصایص افراد دارای سبک پردازش اطلاعات تجربه‌گرا می‌باشد. بر این اساس برکزی و بیرکاس (۲۰۱۴) معتقدند سبک پردازش اطلاعات خردگرا می‌تواند با تقلب و رفتارهای متقلبانه رابطه مثبت داشته باشد. اتکا به این استدلال این گمانه را شکل می‌دهد که سبک پردازش اطلاعات خردگرا

اطلاعات مدیران در راستای بهبود منافع سرمایه گذاران و سایر ذینفعان می تواند ابزار سودمندی در راستای نظام راهبری شرکتی باشد. هم چنین برای پژوهش های آتی پی شنهاد می شود تا ارتباط میان سبک های پردازش اطلاعات و سبک های سرمایه گذاری مورد مطالعه قرار گیرد.

فهرست منابع

- ۱) حاجی وند، تقی (۱۳۸۹). تحقیقی پیرامون انگیزه های مدیریت در هموارسازی سود گزارش شده. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشکده مدیریت دانشگاه تهران.
- ۲) رضایی، اکبر، (۱۳۹۰). بررسی ساختار عاملی و پویایی پرسش نامه های پردازش اطلاعات شهودی-خردگرایانه در جامعه دانشجویان، تحقیقات علوم رفتاری، دوره ۱۰، شماره ۱، صص ۲۹-۲۰.
- ۳) پور زمانی، زهرا؛ طالب نیا، قدرت اله؛ یعقوب نژاد، احمد و بیات، علی، (۱۳۹۲)، رابطه بین افشای داوطلبانه، سبک های شناختی تصمیم گیری و عدم تقارن اطلاعات، مجله حسابداری مدیریت، دوره ۶، شماره ۴، صص ۱۴-۱.
- ۴) عرب مازار، محمد؛ مسیح آبادی، ابوالقاسم؛ پور یوسف، اعظم، (۱۳۹۱)، سبک شناختی حسابرس، حجم اطلاعات و کیفیت اظهار نظر نسبت به تداوم فعالیت، مجله بررسی حسابداری و حسابرسی، دوره ۱۹، شماره ۶۸، صص ۹۶-۷۳.
- ۵) مقیمی، سید محمد؛ خنیفر، حسین و عربی خوان، مهلا، (۱۳۸۷)، بررسی ارتباط بین سبک شخصیت و اثربخشی مدیریت در مدیران سازمان های دولتی، نشریه مدیریت دولتی، دوره ۱، شماره ۱، صص ۱۰۴-۸۷.
- ۶) مشایخ شهناز، بهزاد پور سمیرا، (۱۳۹۳)، تاثیر بیش اطمینانی مدیران بر سیاست تقسیم سود شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه بررسی های حسابداری و حسابرسی، دوره ۲۱، شماره ۴، صص ۵۰۴-۴۸۵.
- ۷) نصیری پور دری، سلاله؛ بنی مهد، بهمن و احمد زاده، حمید، (۱۳۹۵)، بیش اعتمادی مدیر و بیش نمایی سود، حسابداری مدیریت، دوره ۹، شماره ۳۰، صص ۶۵-۵۵.
- 8) Al-Tamimi, Hussein A. (Summer, 2006), Factors influencing individual investor behavior: An empirical study of the UAE financial market. The Business Review, Cambridge, 5(2), 225-232.
- 9) Aktas, N, Louca, CH, Petmezas, D, (2015), "Is Cash More Valuable in the Hands of Overconfident CEOs?". SSRN Electronic Journal. 10.2139/ssrn.2692324.

رویکرد مدیریت سود ناتوان مانده و نسبت به هر دو رویکرد تمایل نشان داده اند. این موضوع با نتایج تحقیق آیال و همکاران (۲۰۱۵) مطابقت دارد. آن ها دریافتند سبک های پردازش اطلاعات بر کیفیت تصمیمات افراد تاثیرگذار است. به عقیده آن ها، ترکیب دو سبک پردازش خردگرا و تجربه گرا موجب می شود تا افراد تصمیمات با کیفیت تری را اتخاذ نمایند.

به طور کلی شواهد این تحقیق با نتایج پژوهش پژوهشگرانی چون روو و ماسون (۱۹۸۷)، ولف و هرمانسون (۲۰۰۴)، فراکن و موریس (۲۰۰۵)، پورزمانی و همکاران (۱۳۹۲)، مورفی (۲۰۱۲)، کریمی و همکاران (۲۰۱۴) و کاپاردیس (۲۰۱۶) که بر تاثیر تفاوت های فردی در تصمیم گیری ها تاکید دارند، همخوانی داشته و گویای این امر است که سبک پردازش اطلاعات به عنوان یکی از ویژگی های فردی و شناختی روی انواع مدیریت سود به عنوان یکی از تصمیم گیری های مالی تاثیرگذار است.

شواهد این تحقیق نشان می دهد سبک های پردازش اطلاعات به عنوان یک متغیر رفتاری، عاملی مهم در تفهیم تحقیقات اثباتی از جمله مدیریت سود است. از این رو، نتایج این تحقیق می تواند اطلاعات سودمندی را درباره این که تهیه کنندگان صورت های مالی چگونه و با چه انگیزه ای اطلاعات را تهیه و منتشر می کنند در اختیار استفاده کنندگان صورت های مالی و قانون گذاران در حوزه بازار سرمایه قرار دهد. نتایج این مقاله بیانگر آن است مدیریت سود توسط مدیران واحد های تجاری، متأثر از ویژگی های شناختی در پردازش اطلاعات می باشد. از این حیث، شناخت عوامل تاثیرگذار بر تصمیم گیری مدیران در بیش نمایی سود دارای اهمیت است. زیرا مطالعه و بررسی ویژگی های شناختی تصمیمات مالی مدیران، می تواند در ایجاد زمینه های نظارت بیشتر بر رفتار آن ها کمک نماید. هم چنین، این مقاله نشان می دهد که موضوع سودآوری و کیفیت آن به چگونگی و نحوه پردازش اطلاعات توسط مدیران بستگی دارد. مدیرانی که سبک پردازش خردگرا دارند، رفتارهای فرصت طلبانه کمتری در بیش نمایی سود دارند. این موضوع می تواند موجب بهبود کیفیت سود شود. این یافته تحقیق حاضر، می تواند موجب بسط و گسترش نتایج تحقیقات گذشته در حوزه حسابداری رفتاری شود.

بر اساس آن چه که گفته شد، به سهامداران عمده و قانون گذاران در حوزه بازار سرمایه پی شنهاد می شود ویژگی های رفتاری مدیران را در انتخاب مدیرعامل و اعضای هیئت مدیره در مدل های تصمیم گیری خود لحاظ نمایند. به نظر نویسندگان این مقاله، شناخت و نظارت بر سبک های پردازش

- 24) Wiebke Eberhardt, W., Bruine de Bruin, W. and Strough, J., (2019), Age differences in financial decision making: The benefits of more experience and less negative emotions, *Journal of behavioral Decision Making*, 32(1), pp. 79-93.
- 25) Epstein, S., Pacini, R., Denes-Raj, R. and Heier, H. (1996). "Individual differences in intuitive-experiential and analytical-rational thinking styles", *Journal of Personality and Social Psychology*, 71 (2), pp. 390-405.
- 26) Fletcher, J, M, Marks, A, and Hine, D, (2011), Working memory capacity and cognitive styles in decision-making, *Personality and Individual Differences*, volume 50, issue 7, pp. 1136-1141.
- 27) Franken, I. H. Muris, P., (2005). Individual differences in decision-making, *Personality and Individual Differences*, volume 48, issue 5, pp. 991-998.
- 28) Jocab, D. Tourans, E. (2006). Management and cognitive styles, *Journal of Organizational Management*, 31: 141-150.
- 29) Greenfield, A., (2005). "Introduction: An Ethical Dimension into the Earnings Management Decisions", PhD Dissertations, Virginia Commonwealth University.
- 30) Gonazalez, N., (2017), Different investors – Different decisions: On individual use of gain, loss and interest rate information, *Journal of Behavioral and Experimental Finance*, Vol. 15, pp. 59-65.
- 31) Healy, P. M., and Wahlen, J. M., (1999). A review of the earnings management literature and its implications for standard setting, *Accounting Horizons*, Vol. 13, pp: 365-383.
- 32) Huitt, W. (1992). Problem solving and decision making: consideration of individual difference using the meters- Briggs type indicator, *Journal of Psychological Type*, 24 (2), 101-144.
- 33) Hunt, R. G., KrzystoŁak, F. J., Meindl, J. R. and Yousry, A. M. (1989). "Cognitive style and decision making", *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 44 (3), pp. 436-453.
- 34) Karimi, K., Banimahd. B., Rahnamay-Roodposhti, F., (2014). "A survey on Earnings Management and Machiavellianism in Iran", *J. Appl. Environ. Biol. Sci.*, 4(9), 157-163.
- 35) Kapardis, M. K. (2016), "Corporate Fraud and Corruption: A Holistic Approach to Preventing Financial Crises", Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- 36) Krava, L., Ayal, S. and Hochman, G., (2019). "[Time is Money: The Advantages of Quick and Intuitive Financial Decision-Making](#)", *World Scientific Book Chapters* in: Behavioral Finance The Coming of Age, chapter 3, pages 37-56 World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd.
- 37) Luo, T. and Xie, W. (2012), "Individual differences and analyst forecast accuracy", *Review of Accounting and Finance*, Vol. 11 No. 3, pp. 257-278.
- 38) Murphy, P., (2012), Attitude, Machiavellianism and the rationalization of misreporting, *Accounting, Organizations and Society*, volume 37, issue 4, pp. 242-259.
- 10) Ayla, S., Rusou, Z., Zakay, D. and Hochman, G. (2015), Determinants of judgment and decision making quality: the interplay between information processing style and situational factors. *Frontiers in psychology*, 6. 1-12.
- 11) Burns, L. R. and D'Zurilla, T. J. (1999), "Individual Differences in Perceived Information Processing Styles in Stress and Copying Situations: Development and Validation of the Perceived Modes of Processing Inventory", *Cognitive Therapy and Research*, Vol. 23, No. 4, pp. 345-371.
- 12) Bernz, E. (2001). *Health behavior in academic*. Chicago: Hilly press.
- 13) Biletskiy, Y., Brown, A., ranganathan G. R., Bagheri, E. and Akbari, L., (2018), "Building a business domain meta-ontology for information pre-processing", *Information Process Letter* <https://doi.org/10.1016/j.ipl.2018.06.009>
- 14) Bull, K.S. (1999). Aptitude treatment interaction and cognitive style. Available are: [http:// www. Home. okstate. Edu/homepages. Nsf/toc/ Epsy5463C12](http://www.Home.okstate.Edu/homepages.Nsf/toc/Epsy5463C12).
- 15) Bereczkei, T. and Birkas, B. (۱۹۹۴), "The Insightful Manipulator: Machiavellians' Interpersonal Tactics May Be Linked to Their Superior Information Processing Skills", *International Journal of Psychological Studies*, Vol. 6, No, 4, pp. 65-70.
- 16) Berry-Stölzle, T. R., Eastman, E. M., and Xu, J., (2015), Managerial Overconfidence and Earnings Management, Working paper, [http://www.wriec.net/wp-content/uploads/2015/07/1J1Berry](http://www.wriec.net/wp-content/uploads/2015/07/1J1Berry%St%C3%B6lzle.pdf) St% C3 % B6lzle.pdf.
- 17) Bouwman, C. H., (2015), Managerial Optimism and Earnings Smoothing, *Journal of Banking & Finance*, <http://dx.doi.org/10.1016/j.jbankfin.2013.12.019>, PP. 1-51
- 18) Barrett, L. and Tugade, M. (2004), Individual Differences in Working Memory Capacity and Dual-Process Theories of the Mind, *Psychological Bulletin*, Vol. 130, No. 4, 553-573.
- 19) Balsam, S., E. Bartov and C. Marquardt (2002). "Accruals Management, Investor Sophistication, and Equity Valuation: Evidence from 10-Q Filings." *Journal of Accounting Research*, Vol. 40, No. 4, PP. 987-1012.
- 20) Belski, W.H, Beams, J.D., Brozovsky, J.A., (2008). Ethical Judgments in Accounting: An Examination on the Ethics of Managed Earnings, *The Journal of Global Business Issues*, Vol. 2, Issue 2, pp. 59-68.
- 21) Dayanandan, A., Donker, H., Lin, K., (2012), "Ethical Perception on Earnings Management", *International Journal of Behavioral Accounting and Finance*, Vol. 3, No. 3/4, pp. 36-48.
- 22) Deshmukh, Sanjay., M. Goel, Anand., M. Howe, Keith., (2013), "CEO overconfidence and dividend policy", *Journal of Financial Intermediation*, volume 22, issue 3, pp. 440-463.
- 23) Dane, E and Pratt, M. G. (2007), "Exploring intuition and its role in managerial decision making", *The Academy of Management Review*, 32 (1), pp. 33-54.

- 45) Soane, E., Schubert, I., Lunnb, R. and Pollard, S. (2015), "The relationship between information processing style and information seeking, and its moderation by affect and perceived usefulness: Analysis vs. procrastination", *Personality and Individual Differences*, Vol. 72, pp.72-78.
- 46) Stanovich, K. E. and West, R. f. (2000), "Individual differences in reasoning: Implications for the rationality debate", *Behavioral and Brain Sciences*, volume 23, issue 5, pp. 645-726.
- 47) 1) Schwartz, M. S. (2016), *Ethical Decision-Making Theory: An Integrated Approach*, *Journal of Business Ethics*, volume 139, issue 4, pp. 755-776.
- 48) Todd, P. M. and Gigerenzer, G. (2007), "Environments that make us smart: Ecological rationality", *Current Directions in Psychological Science*, 16 (3), pp. 167-171.
- 49) Wolfe, D. T. and Hermanson, D. R. (2004), "The Fraud Diamond: Considering the Four Elements of Fraud", *the CPA Journal*, 74(12), 38-49.
- 50) Zielinski, Marc & Heupel, Thomas. (2016). *Influential Factors of Presentation Format Choice: An Analysis Based on the Theories of Cognitive Fit and Self-Determination*. SSRN Electronic Journal. 10.2139/ssrn.2721303.
- 39) Paik, Y., Lee, J. and Pak, Y., (2019), *Convergence in International Business Ethics? A Comparative Study of Ethical Philosophies, Thinking Style, and Ethical Decision-Making Between US and Korean Managers*, *Journal of Business Ethics*, 156(3), pp. 839-855
- 40) Rowe, A. & Mason, R. (1987). *Managing with style: A guide to understanding, assessing, and improving decision making*. San Fransisco, CA: Jossey-Bass Inc., Publishers.
- 41) Subramanyam, K. R. (1996). "The Pricing of Discretionary Accruals." *Journal of Accounting and Economics*, volume 22, issue 1-3, pp. 249-281.
- 42) Schrand, C., & Zechman, S. (2012). *Executive overconfidence and the slippery slope to fraud*. *Journal of Accounting and Economics*, 53(1-2), pp. 311-329.
- 43) Schroder, H., Driver, M. & Streufert, S. (1967). *Human information processing*. United States: Holt, Rinehart and Winston, Inc.
- 44) Shipman, K. S. and Shipman, V. C. (1985). "Cognitive styles: some conceptual, methodological and applied issues". In: Gordon, E. E. (Ed.) *Review of Research in Education*, Vol. 12, American Educational Research Association, Washington, DC, pp. 229 -291

یادداشتها

1) Dayanandan et al	16) Shipman and Shipman	31) Murphy
2) Greenfield	17) Ayal	32) Fletcher et al
3) Allport	18) Luo and Xie	33) Barrett
4) Staley	19) Bouwman	34) Al-Temimi
5) Analytical	20) Working memory	35) Jacob and Tourans
6) Heuristic	21) Bereczkei and Birkas	36) Franken and Muris
7) Dane and Pratt	22) Krava et al	37) Balsam
8) Dual-Process Concept	23) Eberhardt et al	38) Bernz
9) Epstein et al	24) Paik et al	39) Bull
10) Burns and D'Zurilla	25) Biletskiy	40) Healy and Wahlen
11) Soane et al	26) Gonazalez	41) Subramanyam
12) Cognitive-Experiential Self Theory (CEST)	27) Zielinski and Heupel	42) Huit
13) Stanovich and West	28) Berry-Stölzle et al	43) Rowe and Mason
14) Todd and Gigerenzer	29) Aktas et al	44) Schroder et al
15) Hunt	30) Schrand and Zechman	45) Rational-Experiential Inventory

پرسشنامه سبک پردازش اطلاعات

ردیف	عبارات	کامل مخالفم	مخالفم	نظری ندارم	موافقم	کامل موافقم
۱	برای انجام کارهایم سعی میکنم از احساسات درونی خودم به عنوان یک راهنما استفاده کنم.					
۲	در حل مسایلی که نیاز به تحلیل منطقی دارند چندان تبحر ندارم.					
۳	دوست دارم به برداشت های حاصل از حس درونی خود اعتماد نمایم.					
۴	از حل مسایلی که نیاز به فکر کردن عمیق دارند لذت می برم.					
۵	علاقه زیادی به فکر کردن ندارم.					
۶	سعی می کنم از موقعیت هایی که فکر کردن عمیق را می طلبند دوری کنم.					
۷	دارای ذهن منطقی هستم.					
۸	برای حل مسایل ومشکلات زندگی دوست دارم از احساسات درونی خودم کمک بگیرم.					
۹	احساسات درونی انسان وسیله خوبی برای حل مشکلات است.					
۱۰	به اعتماد کردن بر احساسات خود ایمان دارم.					
۱۱	فکر می کنم نمی توان در زمان تصمیم گیری بر سر مسایل مهم بر حس درونی تکیه کرد.					

ردیف	عبارات	کامل‌مخالفم	مخالفم	نظری ندارم	موافقم	کامل‌موافقم
۱۲	در مقایسه با دیگران در حل مسایل به صورت منطقی بهتر هستم.					
۱۳	درباره مردم بر احساسات درونی خود اعتماد می‌کنم.					
۱۴	فکر کردن طولانی مدت و عمیق درباره چیزی چندان مرا ارضا نمی‌کند.					
۱۵	فکر می‌کنم در برخی از موقعیتها فرد باید بر احساسات درونی خود اعتماد کند.					
۱۶	وقتی اعتماد کردن به مردم مطرح است، اغلب به احساسات خود تکیه میکنم.					
۱۷	از چالش های ذهنی لذت می برم.					
۱۸	دارای تفکر تحلیلی نمی باشم.					
۱۹	اغلب بر احساسات خود تکیه نمی‌کنم چون باعث می‌شود در کارهایم اشتباه کنم.					
۲۰	در حل مشکلات، وقتی به احساسات خودم تکیه می‌کنم، کمتر اشتباه می‌کنم.					
۲۱	فکر کردن فعالیت مورد علاقه من نیست					
۲۲	اغلب دلایل آشکار و قابل تبیین برای خودم دارم.					

پرسشنامه مدیریت سود						
لطفاً پس از مطالعه هر مسئله، با توجه به مقیاس زیر، عددی را که بیانگر "نظر شخصی شما درباره رفتار مدیر" می‌باشد در کنار هر جمله بنویسید.						
۷: کاملاً	۶: خیلی زیاد	۵: زیاد	۴: متوسط	۳: کم	۲: خیلی کم	۱: اصلاً
<p>۱- یک مدیر برای دستیابی به سودی که تحلیلگران مالی پیش بینی کرده اند مجبور به افزایش سود در کوتاه مدت است. شرکت در حال حاضر نیازمند جذب سرمایه های سرمایه گذاران است.</p> <p><u>رفتار مدیر: مدیر در راستای حفظ ارزش شرکت، دارایی های مازاد را برای دریافت پول و دستیابی به سودی که تحلیلگران پیش بینی کرده بودند، می فروشد.</u></p> <p>۱- احتمال اینکه من رفتاری مشابه رفتار مدیر انجام دهم.</p> <p>۲- به نظر شما احتمال اینکه سایر افراد رفتاری مشابه رفتار مدیر انجام دهند.</p> <p>۳- به نظر شما رفتاری که در بالا به آن اشاره شد تا چه حد اخلاقی است؟</p>						
<p>۲- مدیر یک شرکت می داند که ارزش واقعی سهام شرکت بیشتر از قیمت بازاری آن است. مدیر می تواند با تغییر روش های حسابداری، باعث افزایش قیمت سهم و نزدیک کردن قیمت سهم به ارزش واقعی آن شود.</p> <p><u>رفتار مدیر: مدیر روش حسابداری را تغییر می دهد و باعث افزایش قیمت سهم می شود.</u></p> <p>۱- احتمال اینکه من رفتاری مشابه رفتار مدیر انجام دهم.</p> <p>۲- به نظر شما احتمال اینکه سایر افراد رفتاری مشابه رفتار مدیر انجام دهند.</p> <p>۳- به نظر شما رفتاری که در بالا به آن اشاره شد تا چه حد اخلاقی است؟</p>						
<p>۳- مدیر یک کارخانه برای اینکه بتواند سود فصلی سهامداران را بدهد، باید به شدت تخمین مطالبات لاوصول (طلب هایی که احتمال دارد وصول نشوند) را کاهش دهد درحالیکه اکثر شرکت های این صنعت برای مطالبات لاوصول ذخیره در نظر گرفته اند.</p> <p><u>رفتار مدیر: مدیر، ذخیره مطالبات لاوصول را کاهش می دهد تا سود خالص افزایش یابد و بتواند سود سهامداران را بپردازد.</u></p> <p>۱- احتمال اینکه من رفتاری مشابه رفتار مدیر انجام دهم.</p> <p>۲- به نظر شما احتمال اینکه سایر افراد رفتاری مشابه رفتار مدیر انجام دهند.</p> <p>۳- به نظر شما رفتاری که در بالا به آن اشاره شد تا چه حد اخلاقی است؟</p>						
<p>۴- مدیر متوجه شده است که ارقام فروش فصلی برنامه ریزی شده محقق نخواهد شد؛ بنابراین وی پاداش دریافت نخواهد کرد. با این وجود اگر کارمندان یک ماه اضافه کاری کنند، ارقام فروش محقق خواهد شد.</p> <p><u>رفتار مدیر: مدیر به کارمندان دستور می دهد که یک ماه اضافه کاری کنند تا مدیر بتواند پاداش فصلی بگیرد.</u></p> <p>۱- احتمال اینکه من رفتاری مشابه رفتار مدیر انجام دهم.</p> <p>۲- به نظر شما احتمال اینکه سایر افراد رفتاری مشابه رفتار مدیر انجام دهند.</p> <p>۳- به نظر شما رفتاری که در بالا به آن اشاره شد تا چه حد اخلاقی است؟</p>						
<p>۵- در یک شرکت تولیدی، از آنجایی که هزینه های شرکت و پاداش مدیر مستقیماً بهم در ارتباطند، مدیر به دنبال آن است که هزینه ها را کاهش دهد، بنابراین عمر مفید دارایی ها را برخلاف روش معمول در آن صنعت به گونه ای محاسبه می کند که هزینه ها کاهش یابند و مدیر به پاداش خود برسد.</p> <p><u>رفتار مدیر: مدیر با تغییر روش محاسبه استهلاک (محاسبه عمر مفید دارایی ها)، به پاداش خود دست می یابد.</u></p>						

<p>۱- احتمال اینکه من رفتاری مشابه رفتار مدیر انجام دهم.</p> <p>۲- به نظر شما احتمال اینکه سایر افراد رفتاری مشابه رفتار مدیر انجام دهند.</p> <p>۳- به نظر شما رفتاری که در بالا به آن اشاره شد تا چه حد اخلاقی است؟</p>
<p>۶- در صورتی که فروش شرکت به حد معینی در ماه برسد مدیر در پست مدیریتی خود باقی می ماند. رفتار مدیر: مدیر هزینه های جانبی از جمله هزینه تبلیغات را تا حدی بالا می برد که به فروش مورد نظر دست یابد و پست مدیریتی خود را حفظ کند.</p> <p>۱- احتمال اینکه من رفتاری مشابه رفتار مدیر انجام دهم.</p> <p>۲- به نظر شما احتمال اینکه سایر افراد رفتاری مشابه رفتار مدیر انجام دهند.</p> <p>۳- به نظر شما رفتاری که در بالا به آن اشاره گردید تا چه حد اخلاقی است؟</p>

Accounting Knowledge & Management Auditing
Vol. 12/ No. 45/ Spring 2023

Information Processing Styles and Earnings Management: Testing of Cognitive-Experiential Self Theory

Sara Karimpour Amshali

PhD student of Accounting, Noor Branch, Islamic Azad University, Mazandaran, Iran.
Sara.karimpor364@yahoo.com

Bahman Banimahd

Associate Professor, Department of Accounting, Karaj Branch, Karaj, Islamic Azad University, Iran (Corresponding Author)
Dr.banimahd@gmail.com

Javad Ramazani

Assistant Professor, Department of Accounting, Qaemshahr Branch, Islamic Azad University, Mazandaran, Iran
Javad.ramezani58@gmail.com

Mehdi Khalilpour

Assistant Professor, Department of Accounting, Noor Branch, Islamic Azad University, Mazandaran, Iran
Khalilpournmehdi@gmail.com

Abstract

The purpose of this research is to study the effect of rational and experiential information processing style on opportunistic and efficient earnings management based on Cognitive – Experiential Self Theory. For this purpose, the number of 250 accountants and financial managers of listed firms in Tehran Stock Exchange were selected as research sample. Research theoretical framework collect by library study and research data gathering was conducted via questionnaire. Also, the research hypotheses were tested through structural equations modeling. Research findings show a negative relation between rational information processing style and opportunistic earnings management and a positive linkage between experiential information processing style and opportunistic earnings management. Also, this evidence indicates a positive relation among both type of information processing styles and efficient earnings management.

Keywords: Rational Information Processing Style, Experiential Information Processing Style, Opportunistic Earnings Management, Efficient Earnings Management, Cognitive – Experiential Self Theory.

